

VOORSTELLEN TER ADVISERING	
Voorjaarsnota 2026 Waterschap Aa en Maas	
De commissies adviseren positief. Het agendapunt als besprekstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026.	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	De fractie BBB leest in de VJN dat de KRW eind 2027 niet wordt gehaald en vraagt welke doelen wel gehaald worden? Welke parameters moeten aantoonbaar worden verbeterd? Kan het DB overzicht geven van alle KRW projecten in de afgelopen 10 jaar, de nulmeting, de verbeterde parameters en of het doel gehaald is? Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk verwijst naar de P&C cyclus van de afgelopen 10 jaar waarin terug gekeken kan worden op wat er in de afgelopen periode is gedaan en welke doelen er bereikt zijn. Hij zegt toe om actie te zetten op onderzoek naar het functioneren van beekherstel en evz's: doen de ingerichte trajecten waarvoor ze aangelegd zijn? Deze actie komt terug in de Programmabegroting en/of het nieuwe WBP. Wordt doorgeleid naar de organisatie. De fractie BBB vraagt of het DB bereid is bij toekomstige stukken waaronder begroting, burap en het nieuwe WBP expliciet te vermelden wat de conclusies zijn gebaseerd op metingen, wat op modellen, wat op aannames en waar onzekerheden? Antwoord DB: Ten aanzien van metingen en modellen denkt portefeuillehouder Van Dijk dat er nog eer te behalen valt en doet de toezegging om actie te zetten op toets om met metingen na inrichting van projecten te bepalen of modellen hun werk goed gedaan hebben. Hiervan leren we als we de volgende keer modelleren en bij grote afwijkingen kunnen we beoordelen of aanpassingen nodig zijn. Deze actie komt terug in de Programmabegroting en/of het nieuwe WBP. Wordt doorgeleid naar de organisatie. De fractie Algemene Waterschapspartij constateert dat de bouw van de loods bij Vinkel (voorlopig) niet door gaat. Antwoord DB: Wij houden rekening met dit besluit van het AB bij het opstellen van de begroting. Pagina 16, gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten, de fractie Geborgden mist hierin de zware metalen. Ziet dit graag aangepast in de VJN zodat het juist weergegeven wordt naar aanleiding van de monitoring van de KRW lichamen. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt toe na te gaan of dit in de tekst uit balans is: het klopt dat zware metalen en zeer zorgwekkende stoffen ook in veel waterlichamen normoverschrijdend aanwezig zijn. In het programma schoon water, waar wordt beschreven wat we in en om de waterketen aan acties doen, komt de aanpak voor deze stoffen terug. In de programmabegroting zullen we ook in het programma klimaatbestendig en gezond watersysteem kort ingaan op zware metalen en zeer zorgwekkende stoffen. De fractie CDA vraagt om totaalkosten die samenhangen met bevers en dassen in beeld te brengen, denk aan: inspectie uren, graafschade, vertraging, aanpassing van werk. Antwoord DB: De totaalkosten die samenhangen met dassen en bevers in 2025 liggen in een bandbreedte van 8 ton tot 1 miljoen en zijn zoals eerder aan het algemeen bestuur medegedeeld nog steeds stijgende. De fractie CDA ziet dat de kosten voor maaien toenemen en vraagt het DB te overwegen om AI en drones in te zetten om kwetsbare soorten op te sporen en inspecties een stuk kosten gunstiger te maken. Antwoord DB: Dank voor de suggestie. Toezegging vanuit het DB om dit als actie op te nemen in de programmabegroting voor 2027 om dit te verkennen. Wordt doorgeleid naar de organisatie. De fractie CDA vraagt om qua duurzaamheid bij het beheer van ons systeem te verkennen of AV100 protocol helpt om én te voldoen aan duurzaamheidseisen én de kosten beheersbaar te houden. Antwoord DB: Toezegging vanuit het DB om als actie op te nemen in de programmabegroting voor 2027 om dit te verkennen. Wordt doorgeleid naar de organisatie. De fractie CDA vraagt of in de tekst over waterkwaliteit niet teveel focus ligt op agrarische sector. Antwoord DB: De aanpak om te komen tot een goede waterkwaliteit is verdeeld over 2 programma's. In het programma klimaatbestendig en gezond gaat het vooral over de aanpak in het watersysteem en daar is de agrarische sector een belangrijke partij in. In het programma Schoon Water komen andere partijen nadrukkelijk aan bod.
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Pagina 15, de fractie Geborgden mist 'gezondheid' bij gezond en natuurlijk water. Kan het belang van onze acties in de waterketen niet nadrukkelijker gekoppeld worden aan de maatschappelijke baten voor de gezondheid? Antwoord DB: Portefeuillehouder De Zoeten zegt dat 'gezond' de reden is waarom we rwzi's hebben. Voor nu is het minder makkelijk te kwantificeren wat de effecten zijn, maar het lijkt een goede suggestie om daar meer aandacht aan te geven. Bij het opstellen van de programmabegroting bekijken we of dit een plek kan krijgen. Wordt doorgeleid naar de organisatie.
Commissie Algemene- en Financiële Zaken	De fractie Partij voor de Dieren vraagt of een nadere duiding gegeven kan worden op de genoemde bezuiniging van 1,3 mln. euro. Antwoord DB: Portefeuillehouder Scherrenberg geeft aan dat door de hele organisatie heen is gekeken waar het slimmer kan. Er is dus niet gesneden in de organisatie of in noodzakelijke budgetten. De fractie Partij voor de Dieren leest dat bij de influentstrategie nog steeds sprake is van een knelpunt bij indirecte lozingen en vraagt of er niet meer mankracht naar Vergunningverlening, toezicht en handhaving moet. Antwoord DB: Zoals aangegeven in de voorjaarsnota zien we vanuit provincie en gemeenten meer aandacht voor het thema indirecte lozingen en acties om de betreffende vergunningen te actualiseren. Hierbij hebben wij een adviesrol. Gelet op de grote hoeveelheid vergunningen, ontstaat hierdoor mogelijk een piekbelasting van adviesaanvragen in 2027 voor het waterschap. In het addendum is hier onder het thema 'Herziening vergunningen indirecte lozingen, influentstrategie / overstorten en versterken programma Stad als spons' aanvullend op de voorjaarsnota rekening mee gehouden. Daarbij is het de realiteit dat door de krappe arbeidsmarkt binnen het VTH-domein, extra geld niet altijd de oplossing is.

De **fractie 50PLUS** verwijst naar het addendum waar staat dat de totale omvang van de opgaven in 2027 vijf miljoen euro bedraagt, hetgeen weer leidt tot een toename van de gemiddelde tarieven van 2,5%. De fractie vraagt of het DB deze tariefstijging wat meer kan nuanceren mede ook in het licht van inflatie, voorfinanciering HWBP etc.

Antwoord DB: Het zetten van de eerste (voorbereidende) stappen op de in het addendum geduide thema's vraagt om een aanvullende inzet in 2027 van circa € 5 miljoen. Portefeuillehouder Scherrenberg ligt toe dat dit grofweg evenredig verdeeld is over de thema's, maar dat de nadere uitwerking onderdeel is van het opstellen van de begroting, daarbij rekening houdend met de door het algemeen bestuur geuite wensen en bedenkingen tijdens de algemene beschouwingen. Vooralsnog gaan we uit van een gelijke verdeling van de benodigde inzet tussen beide taken. Oftewel € 2,5 miljoen bij watersysteembeheer en € 2,5 miljoen bij waterzuiveringsbeheer. Onderstaand overzicht geeft een nadere duiding van de gemiddelde stijging van 2,5%. Ten aanzien van de voorfinanciering HWBP geeft portefeuillehouder Scherrenberg dat hierover een notitie volgt voor het AB van 10 juli 2026.

Lastendrukprofielen + € 5 mln (WSB € 2,5 mln / WZB € 2,5 mln)	Tarief 2026	Effect in €	Effect in %
Huurder alleenstaand	€ 158	€ 4	2,7%
Gezin met koopwoning (WOZ € 460.000)	€ 433	€ 12	2,7%
Agrarische onderneming (WOZ € 520.000, 60 hectare)	€ 7.064	€ 173	2,4%
Middelgroot productiebedrijf (€ WOZ € 13.500.000, 300VE)	€ 24.587	€ 632	2,6%
Natuurterreinbeheerder (1.000 hectare)	€ 6.180	€ 152	2,5%

Aanleveren maatregelpakket (Stroomgebiedsbeheersplan) SGBP 2028-2033

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid **ADVIES:** De commissie adviseert positief. Het agendapunt als **hamerstuk** te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026.

Meetresultaten en aanvullende monitoring, de **fractie Algemene Waterschapspartij** vraagt zich af wat er gemonitord wordt en waar deze meetresultaten gevonden kunnen worden.

Antwoord DB: Dit vindt u op onze KRW webpagina [Kaderrichtlijn Water \(KRW\)](#) | [Waterschap Aa en Maas](#)

De **fractie CDA** vraagt om bij de verdeling van het wateraanvoer meer te kijken naar waar het aanvoerwater het meest positieve effect heeft?

Antwoord DB: Toezegging van het DB om dit in het nieuwe WBP mee te nemen. Wordt doorgeleid naar de organisatie.

Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van de aanpak Hoogwater Brabant Oost (Howabo) - drie maatregelen Howabo 2026

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid **ADVIES:** De commissie adviseert positief. Het agendapunt als **besprekstuk** te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026 gezien het belang en de majeure omvang van het onderwerp/project.

Vanuit de fracties wordt het volgende meegegeven:

- **Fractie CDA** pleit voor stuurbare inlaten in het systeem en een derde gemaal bij Crèvecœur van dezelfde type en materialen.
- **Fractie Geborgden:** weliswaar een majeure investeringskredietaanvraag met een aantal risico's en ook gelet op het toegevoegde Arcadis rapport: akkoord en vertrouwen in het DB en de samenwerking.
- De **fractie PvdA** deelt de volgende redenering ten aanzien van bijlage 1. In het voorwoord staat wellicht een vreemde voorstelling van zaken en vraagt zich af of het moet zijn: 'In een extreme hoogwater-situatie krijgen we te maken met 36 miljoen kuub water teveel wat we tijdelijk moeten parkeren of moeten kunnen afvoeren'. Verwijst naar de verdere omschrijving van de Howabo situatie waarin staat dat in zo'n situatie er sprake is van een volledig verzadigde grond en volledig gebruik van alle normale waterbergingen. Denkt dat er geen sprake is van waterbergingen, want de waterberging waar we het hier over hebben is gewoon vertraagd afvoeren en dat we het zo snel mogelijk weer uit het systeem hebben. Denkt tevens dat dit invloed heeft op de waarderingstabel op pagina 63. Mist daarin een aantal overwegingen en is het niet eens met een aantal beoordelingen: in de onderbouwing van de bouwstenen staat ook de kosten van het per keer inzetten van de waterbergingsgebieden: €37 miljoen. Neemt aan dat dit de kosten zijn voor maatschappelijke gevolgschade, maar er staat niet vermeld wat de maatschappelijke ontwrichting is. Vindt het daarnaast relatief negatief dat bij Crèvecœur staat dat de robuustheid laag is. Stelt tevens dat de marge van 20 tot 36 miljoen kuub water dat wordt verwerkt, en daarmee ook de investeringen, dusdanig groot zijn dat het alle andere bouwstenen bij elkaar omvatten. Vraagt: als we steeds meer gaan afvoeren door middel van een spuigemaal, heeft dat dan invloed op de benedenstroomse waterstand van de Maas? Als de 30-50 miljoen extra kuub water die we gaan spuien geen invloed heeft dan zou dit toegelicht kunnen worden in het rapport. Vraagt tevens of het gemaal Crèvecœur modulair wordt aangeboden? Want als de Maas al het spuiwater aankan, en je de conclusies van de miljoenen euro's per kuub daarnaast legt, dan komt een extra module bij Crèvecœur er veel gunstiger uit dan bijvoorbeeld bouwsteen 4.5.4 Bossche Broek (bergen) dat €27 miljoen per miljoen kuub kost (meervoud van andere bouwstenen). Is het dan niet beter om Crèvecœur beter te maken, en dan zouden sommige andere bouwstenen vervangen kunnen worden? Deze redenering ontbreekt volgens de **fractie PvdA** in de vergelijkingstabel en hoe we hierin verder gaan. Kan verder instemmen met de kredietaanvraag, maar Crèvecœur staat als eerste gepland en kan zich voorstellen dat we dit breder gaan beschouwen.
- De **fractie Water Natuurlijk** heeft bijzondere belangstelling naar datgene wat we bovenstrooms kunnen doen, dit was tot nu toe onderbelicht in de stukken. Dankt de portefeuillehouder voor het toevoegen van de studie van Arcadis. Is overtuigd dat de maatregelen noodzakelijk zijn. Kijkt met belangstelling uit naar rondom een andere uitwerking van de gemalen bij Crèvecœur.
- **Fractie VVD:** het nut van de maatregelen wordt voldoende aangetoond en kan het derhalve instemmen. Hoopt dat de lobby richting het Rijk voor de cofinanciering rondkomt.
- **Fractie Algemene Waterschapspartij:** tevens overtuigd van het nut van de taak die hier ligt en is onder de indruk van de kosten die hieraan verbonden zijn. Attendeert op zaken zoals: bijdrage van partners op de verdelingen van de kosten, vergoedingsregeling overstroming agrarische gronden, meenemen van nuttige zienswijzen/adviezen en inspraak, risico's.
- **Fractie BBB:** steunt de oproep om de mogelijkheden rond Crèvecœur te onderzoeken. Geeft mee om de gevolgen van de maatregelen die genomen worden door het buurwaterschap te bespreekbaar te maken.
- De **fractie Partij voor de Dieren** vraagt aandacht voor de beschermde soorten en natura 2000 stikstof depositie. Pleit ervoor om het zwaarste klimaatscenario van het KNMI hierin mee te nemen.

	Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt toe de suggesties van de fracties door te geleiden naar de ambtelijke organisatie. Hij licht toe dat nu niet het programma Howabo voorligt maar ‘slechts’ een voorbereidingskrediet voor drie maatregelen. In de voorbereiding is de consistente lijn steeds geweest om te kijken hoe zwaar we het gemaal Crèvecœur moeten optuigen. In het reeds gepresenteerde ontwerp is opgenomen, een betonnen constructie over de Dieze met vijf mogelijke doorgangen voor vispasseerbaarheid en voor het plaatsen van één tot vier pompen waarbij het aantal pompen onderdeel wordt van de vervolgstappen. Het besluit hierover is op dit moment dus nog niet genomen. De werkwijze is dat er een voorbereidingskrediet aangevraagd wordt dat uitgewerkt wordt en met de uitwerking komen we bij het AB terug (aanvraag uitvoeringskrediet) en dan kan het AB voorkeur uitspreken. Alle 11 maatregelen zijn noodzakelijk, en zoals gebruikelijk zitten net als bij andere voorstellen onzekerheden in de voorbereiding. Hij dankt voor de steun inzake dit voorstel, want de kans dat het mis kan gaan in en rond Den Bosch is reëel aanwezig door zaken zoals klimaatverandering. Korte reflectie op de vragen/opmerkingen door de portefeuillehouder: Portefeuillehouder Van Dijk begrijpt de redenering inzake bijlage 1, maar er zijn complexiteiten in het project dat onzekerheden kent die pas in de loop der tijd pas duidelijk zullen worden. Onderdeel van de studie is ook om te onderzoeken in welke volgorde de bouwstenen uitgevoerd dienen te worden. Hiervoor zullen ook overwegingen gemaakt moeten worden zoals kosten/baten. Hij heeft het uitgangspunt om de inzetfrequentie van de bergingsgebieden zo laag mogelijk te houden. Tevens meldt hij dat er nog gekeken wordt naar de robuustheid van het gemaal, dat Crèvecœur nog modulair wordt aangeboden en dat dit in de volle breedte wordt beschouwd. Ook ziet Portefeuillehouder Van Dijk het nut in van bovenstrooms vasthouden, niet alleen voor de kuubs water maar ook voor stromingsdynamiek, biodiversiteit, invullen van KRW doelen. Het lijkt hem dus nuttig om te onderzoeken of het doorontwikkeld kan worden. Basishouding ten aanzien van het buurwaterschap is zoals gebruikelijk positief. Tevens wordt er hard gewerkt aan de cofinanciering, maar het betreft hier wel kerntaken waarvoor wij als waterschap primair verantwoordelijk zijn. En de afspraak is dat als er maatregelen plaatsvinden in het eigen werkgebied, het betreffende waterschap betaalt. In het geval van gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt uiteraard in overleg gezamenlijk bijgedragen. Zienswijzen en inspraak worden zoals gebruikelijk zeer serieus genomen. Ook de mondelinge reacties tijdens de georganiseerde inspraakmiddagen zijn serieus in overweging genomen. Inzake het klimaatscenario wordt de lijn van het Rijk gevolgd.
Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van het project beekherstel Astense Aa	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026. De fractie Partij voor de Dieren heeft de vraag gekregen of het ‘zenderen’ van bever stress oplevert voor het dier. Antwoord DB: Het beverzenderonderzoek is een onderzoek van Hogeschool van Hall-Larenstein en de Zoogdiervereniging. Voor het voorzien van een zender moeten bevers gevangen worden. Het vervolgens handelen van het dier en het aanbrengen van de tag met de zender zal kortdurend ongerief voor het dier veroorzaken. Het gebeurt echter zeer zorgvuldig door speciaal daarvoor opgeleide en gemachtigde deskundigen. Daarvoor is een ontheffing in het kader van de Wet op de Dierproeven verkregen. Na taggen worden de bevers zo snel mogelijk weer losgelaten. In de praktijk blijkt dat bevers snel hun natuurlijk gedrag weer oppakken. Belangrijk om te weten is dat het doel van het onderzoek is om beter inzicht te krijgen in het gedrag van bevers, vooral bij hoogwatersituaties zodat gericht maatregelen kunnen worden genomen die de waterveiligheid bevorderen en tegelijkertijd het samenleven met bevers mogelijk maken.
Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van het project renovatie sliblijn rwzi Land van Cuijk	
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026. De fractie Geborgden heeft de volgende schriftelijke vragen ingediend: Tijdens de laatste eb commissievergadering is er aandacht besteed aan het vergisten van slib. Het nieuwe voorstel is om dat gedeeltelijk te doen op de RWZI Land van Cuijk, precies zoals de fractie geborgd langjarig heeft bepleit, hulde daarvoor. Wat ons nu echter opvalt is dat ondanks onze bestendige lijn (wij pleiten al jaren om daar waar het gaat om het verwerken van slib om dat op meerdere plaatsen te doen) er blijkbaar in 2023 voor is gekozen om dit type activiteiten niet langer op te nemen in de vergunning. Dit vinden wij vreemd omdat zoals aangegeven wij steeds voor meerdere locaties tegelijkertijd zijn geweest. Nu kan het natuurlijk zo zijn dat de stikstofruimte die nodig was voor iets anders. Wij hebben gezocht of hier ooit over gesproken is maar konden dit niet terug vinden. Over dit proces hebben we de volgende vragen. Wellicht is het mogelijk de antwoorden op deze vragen nog voor de aankomende AB vergadering te krijgen. Mocht dat onverhoopt niet lukken dan zien wij de antwoorden graag z.s.m. tegemoet. 1. Op wiens initiatief om de eerder vergunde activiteiten uit de vergunning voor RWZI lvc te halen? Antwoord DB: Op 26 februari 2021 en 17 november 2023 heeft het Algemeen Bestuur in twee fasen een voorbereidingskrediet ter beschikking gesteld voor de voorbereiding van diverse aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen op de rwzi Land van Cuijk. Op 15 juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur een voorbereidingskrediet ter beschikking gesteld om de biogasproductie van Aa en Maas te maximaliseren door alle beschikbare slibstromen centraal te vergisten op rwzi Den Bosch. Vanaf dit moment was daarmee voor de voorbereiding van renovatie en uitbreiding van rwzi Land van Cuijk het uitgangspunt dat slib van rwzi Land van Cuijk centraal vergist zou worden op rwzi Den Bosch. Zoals te doen gebruikelijk zijn tijdens deze voorbereiding ook de benodigde vergunningen aangevraagd voor zowel de bouwfase als de eindsituatie na de uitbreiding, waarbij er dus geen sprake meer zou zijn van vergisting van slib op rwzi Land van Cuijk. Deze vergunningen worden altijd tijdens de voorbereiding aangevraagd. Zonder vergunning kan immers niet tot uitvoering van werkzaamheden worden overgegaan. 2. Waarom is dat gebeurd? Was de stikstofruimte nodig voor andere activiteiten en zo ja, welke dan? Antwoord DB: Ten tijde van de vergunning aanvraag was het uitgangspunt dat het slib van rwzi Land van Cuijk centraal vergist zou worden op rwzi Den Bosch. Deze eindsituatie is opgenomen in de vergunning aanvraag. 3. Is het AB betrokken geweest, (besluitvormend, informierend) bij de verandering van deze vergunning? Antwoord DB: Op 5 juli 2024 is het Algemeen Bestuur bij de aanvraag voor het uitvoeringskrediet voor de renovatie en uitbreiding van de waterlijn van de rwzi Land van Cuijk geïnformeerd dat een ontwerp is gemaakt van een aangepaste sliblijn om het slib van rwzi Land van Cuijk centraal te kunnen vergisten op rwzi Den Bosch. Daarbij is tevens aangegeven dat in augustus 2023 al een omgevingsvergunning is aangevraagd voor de uitbreiding en renovatie van de rwzi Land van Cuijk.

Voorstel van de Rekenkamer: DoeMee onderzoek onderuitputting (inclusief een toelichtende presentatie)	
Commissie Algemene- en Financiële Zaken	ADVIES: <i>De commissie adviseert de genoemde aanbevelingen van de Rekenkamer, mede gelet op de (pre)adviezen van het Dagelijks Bestuur, niet (in zijn geheel) over te nemen.</i> Aanbeveling 1 - Neem er als AB notie van dat onderuitputting niet altijd te voorkomen is. Het handelen van het waterschap in politiek-bestuurlijke processen met andere actoren, is complex. Bijvoorbeeld krapte op de markt bij advies- en ingenieursbureaus werkt in algemene zin belemmerend voor de uitvoering. Een deel van onderuitputting is echter niet aanvaardbaar, als de beoogde resultaten niet gehaald zijn, de onderuitputting te voorkomen was en als de middelen anders aanwendbaar zouden zijn geweest. De focus van het AB moet dan ook vooral (bij het beoordelen van het jaarverslag of tussentijdse verantwoording) daarop gericht zijn. De commissie onderschrijft de aanbeveling van de Rekenkamer om er als algemeen bestuur bewust van te zijn dat ‘onderuitputting’ (een hoger jaarrekeningresultaat) niet altijd te voorkomen is en vooral te focussen op verbeteringen waar dit mogelijk is. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 1 over te nemen.</u> Aanbeveling 2 - Vraag bij elke begrotingswijziging (die extra lasten voor het lopende jaar betreft) of er voldoende ambtelijke capaciteit is om het project voor te bereiden en uit te voeren. Vraag of betrokken externe partijen ook voldoende capaciteit hebben om het project daadwerkelijk uit te voeren. De commissie constateert dat de aanbeveling overbodig is, aangezien het dagelijks bestuur heeft aangegeven dat zij het algemeen bestuur actief informeert ingeval van afwijkingen en risico’s bij projecten. De rekenkamer doet het appèl aan het algemeen bestuur om hier alert op te blijven. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 2 niet over te nemen, maar wijst wel op de oproep van de rekenkamer dat het algemeen bestuur hier scherp op blijft toezien.</u> Aanbeveling 3 - Soms is het nodig om tussentijds extra middelen ter beschikking te stellen, maar laat bij twijfel de financiële en personele gevolgen landen in de begroting van het volgende jaar. De commissie constateert dat het dagelijks bestuur het belang hiervan erkent en dat zij tevens stuurt op het minimaliseren van risico’s, waardoor de aanbeveling overbodig is. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 3 niet over te nemen.</u> Aanbeveling 4 - Vraag het DB om de nu gebruikte overzichten naar kostensoorten in de begroting aan te passen. Wij adviseren expliciet de afschrijvingen en inhuur zichtbaar te maken, dus onderscheid te maken tussen eigen personeel en ingehuurd personeel en de splitsing te maken van kapitaallasten in rente en afschrijvingen. Kijk dan met name kritisch naar de ontwikkelingen bij lasten eigen personeel en inhuur, afschrijvingen in plaats van kapitaallasten, rentelasten en -baten. De commissie constateert dat het onderscheid van kapitaallasten in rente en afschrijvingen nu dit jaar bij het jaarverslag door het dagelijks bestuur is ingevoerd en daarmee de aanbeveling overbodig is geworden. De commissie neemt voorts kennis van het standpunt van het dagelijks bestuur om vast te houden aan de lijn om binnen Aa en Maas te sturen op de totale personeelslasten waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op eigen mensen, maar in het geval van ziekte, piekmomenten of eenmalige (complexe) werkzaamheden de mogelijkheid hebben te kiezen voor inhuur. De commissie volgt de suggestie van de Rekenkamer om het vraagstuk van inzicht in inhuur en personeel door te geleiden naar de Auditcommissie. <u>a. De commissie adviseert het AB om aanbeveling 4 met betrekking tot de splitsing van kapitaallasten in rente en afschrijving niet over te nemen, omdat dit nu reeds door het dagelijks bestuur gedaan wordt.</u> <u>b. De commissie adviseert het AB om aanbeveling 4 met betrekking tot het onderscheid tussen eigen personeel en ingehuurd personeel voor een nadere uitwerking over te dragen aan de auditcommissie.</u> Aanbeveling 5 - Vraag het DB om in de Paragraaf bedrijfsvoering (art 4.13 Waterschapsbesluit) te rapporteren over de personeelsformatie, de gemiddelde bezetting in het jaar en het ziekteverzuim. Voor overige informatie kan dan verwezen worden naar het sociaal jaarverslag. Doel hiervan is om een beeld krijgen van onderbezetting en daaruit voortvloeiende knelpunten voor de taakuitvoering. De paragraaf bedrijfsvoering is bij Aa en Maas zeer summier. De commissie onderschrijft het standpunt van het dagelijks bestuur dat P&C-documenten overzichtelijk en leesbaar moeten zijn en dat de aanbeveling om in de paragraaf bedrijfsvoering ook nog over personele aangelegenheden te rapporteren, zou kunnen leiden tot onnodig dubbele informatie ten opzichte van het Sociaal Jaarverslag. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 5 niet over te nemen.</u> Aanbeveling 6 - Vraag het DB explicieter te rapporteren over (oorzaken) van onderuitputting en de financiële ‘opbouw’ daarvan (zoals aan de baten- als lastenkant), evenals cofinanciering/subsidies die betrekking hebben op de investeringen en als expliciet aandachtspunt genoemd zijn vanuit het AB. De commissie constateert dat het dagelijks bestuur inmiddels een nieuwe opzet van de jaarstukken heeft gepresenteerd, waarmee nu dit jaar bij het jaarverslag (net zoals bij punt aanbeveling 4a) invulling is gegeven aan de aanbeveling om duidelijker te rapporteren over de financiële opbouw van het jaarrekeningresultaat. Hiermee is de aanbeveling in feite overbodig geworden. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 6 niet over te nemen, omdat hier inmiddels al invulling aan gegeven is.</u> Aanbeveling 7 - Vraag het DB in het jaarverslag verantwoording af te leggen over de besteding van kredieten van alle gerealiseerde en afgesloten projecten, ongeacht of het project is gerealiseerd binnen het krediet of dat er aanvullend krediet beschikbaar diende te worden gesteld. De commissie constateert dat in de jaarrekening 2025 per krediet inzicht is gegeven in de hoofzakelijke reden van het netto resultaat, waarmee reeds invulling is gegeven aan de aanbeveling om bij de jaarstukken verantwoording af te leggen over de besteding van alle gerealiseerde en afgesloten projecten (ongeacht het financieel resultaat) en daarmee overbodig is. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 7 niet over te nemen, omdat hier nu inmiddels al invulling aan gegeven is.</u>

	Aanbeveling 8 - Bespreek deze Rekenkamerbrief in de auditcommissie en geef eventuele wensen hierover door aan het DB. De commissie erkent de meerwaarde om de Rekenkamerbrief aan de auditcommissie voor te leggen, waarbij wensen worden doorgegeven aan het dagelijks bestuur. <u>De commissie adviseert het AB om aanbeveling 8 over te nemen.</u>
--	---

PRESENTATIES	
Presentatie Belasting Samenwerking Brabant-Oost (BSOB)	
Commissie Algemene- en Financiële Zaken	Hiervan wordt kennisgenomen.

STUKKEN TER KENNISNAME	
Subsidieproject ozon en medicijnresten Oijen en Dinther	
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Hiervan wordt kennisgenomen. De fractie CDA geeft mee om de STOWA studie uit 2021 over PACAS met IJzer-3 en Ozon hierin mee te nemen. Ozon zou één van de risico's zijn bij klimaatvorming.

STUKKEN TER BESPREKING	
Rapportage instandhouding waterveiligheid 2025	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Geen opmerkingen.
Koersdocument beregeningsbeleid	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Toelichting door portefeuillehouder Van Dijk: voorliggend is een koersdocument aangaande beregening dat voortvloeit uit een rapport ‘zonder water geen later’ van de commissie van deskundigen. De hoofdconclusie / aanbeveling van dit rapport is om 100 miljoen kuub water minder te onttrekken en 150 miljoen kuub water meer te infiltreren. De 100 miljoen kuub minder te onttrekken is verdeeld over de vier onttrekkers. In ons geval zijn dat de boeren, de industrie, de terrein beherende organisaties en Brabant Water. Daar vloeit uit voort dat 25%-30% van de hoeveelheid bezuinigd moet worden door agrarische onttrekkingen. Onderbouwing van deze verdeling is als volgt: op het moment dat we dit vaststelden was de onttrekkingshoeveelheid van Brabant Water 200 miljoen kuub, in een droog jaar was de onttrekkingshoeveelheid van de landbouw 100 miljoen kuub, die van de natuur 70 miljoen kuub en die van de industrie was 30 miljoen kuub. Vervolgens is hier een werkgroep op gezet dat in de afgelopen drie jaren geleid is door onze dijkgraaf, en daar is uiteindelijk dit koersdocument naar voren gekomen. En zoals geborgd in de huidige afspraken wordt het koersdocument vastgesteld door het dagelijks bestuur (heeft op dinsdag 2 juni 2026 plaatsgevonden). Vervolgens dienen de in het koersdocument voorgestelde maatregelen verankerd te worden in de waterschapsverordening. En dan komt het AB aan zet, want op het moment dat er beleidsveranderingen opgenomen moeten worden in de waterschapsverordening dient het AB hiermee in te stemmen. In de richting van de totstandkoming van een goede waterschapsverordening wordt het AB gevraagd om wensen en bedenkingen te uiten op de voorgenomen beleidsaanpassing volgend uit het koersdocument beregeningsbeleid en suggesties/ aanvullingen voor het vervolg mee te geven. Vanuit de fracties wordt het volgende meegegeven: - De fracties zien graag dat er doorgegaan wordt met het zorgvuldig verder uitwerken van het koersdocument beregeningsbeleid in concrete beleidsvoorstellen. Tevens wordt De actieve participatie van de ZLTO / TBO / BMF wordt gewaardeerd. Het waterschap mag ambitieuzere deadlines na mag streven dan genoemd in het koersdocument beregeningsbeleid. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt hierop dat de focus in eerste instantie zal liggen op de beschermde gebieden. Daar waar mogelijk zullen wij eerder gereed zijn dan 2033. - De fracties zien het Bedrijf Bodem en Water Plan als toegevoegde waarde. Er wordt grote waarde gehecht aan het evenredigheidsbeginsel. Dat wil zeggen dat andere partijen ook moeten laten zien welke inspanningen zij geleverd hebben. Gevraagd wordt om dit vast te leggen (bijv. in de waterschapsverordening). Ter illustratie: als de agrarische sector X% reductie heeft bereikt, wordt dat vergeleken met de resultaten van de andere partijen waarna het tempo van de verdere reductie in beregeningsruimte opnieuw wordt bepaald. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk meldt dat er voorstellen met deze strekking richting de commissie komen. - Gevraagd wordt of er meer bekend is over de resultaten van de pilot De Bult. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt toe om presentatie over de stand van zaken te agenderen voor de commissie (najaar 2026), alsmede de stand van zaken rondom ‘kleine onttrekkingen’.
Stad als Spons (inclusief een toelichtende presentatie)	
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	De fractie Algemene Waterschapspartij geeft mee om de personele kosten hierin mee te nemen. De fractie Geborgden geeft mee om gemeenten op een andere manier de ogen te openen, anders dan reeds per brief is gebeurd. Geeft tevens de suggestie om riooloverstorten nadrukkelijker voor het voetlicht te brengen in de nieuwe waterschap verordening. Als gemeenten actiever worden en in de eigen gemeente aan de slag gaan met ontkoppelen, dan zouden de riooloverstorten een stuk minder vaak overstorten. Gemeenten zijn dan wakker geschud als riooloverstorten in de waterschapsverordening op de mat valt bij de gemeenten, en dan komt er actie. Roept op om goed te kijken naar de waterschapsverordening als we straks de riooloverstorten gaan aanpakken. Inzake meer bekendheid aan de Waterrace vraagt de fractie BBB of de scholen die dit jaar mee hebben gedaan dezelfde zijn als de vorige jaar.

Antwoord DB: Portefeuillehouder Oegema zegt dat dit niet het geval is en doet de uitnodiging om hem scholen aan te reiken die benaderd kunnen worden.

VOORSTEL VOOR HET HOUDEN VAN EEN BESLOTEN VERGADERING

Afzetroute biogas rwzi Den Bosch (inclusief een toelichtende presentatie)

Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: <i>De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 10 juli 2026.</i> Op dit dossier berust permanente geheimhouding. Voor de inhoud van het besprokene wordt verwezen naar de notulen van het besloten deel van de commissievergadering.
--	---

MEDEDELINGEN/RONDVRAAG

Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Portefeuillehouder De Zoeten doet een mededeling inzake de tegenvallende/stijgende kosten rwzi Oijen. Eerder heeft het AB een krediet beschikbaar gesteld voor het renoveren en vervangen van het influentgebouw. Onderdeel van het krediet was de aanpassing van de verwarmingsinstallatie (o.a. aardgasvrij maken). De kosten hiervan blijken hoger uit te vallen dan eerder was geraamd, maar het blijft vooralsnog binnen het totaalbudget.
--	---